

تجارت اقلام کشاورزی و غذایی

طی فصل نخست ۱۴۰۱

معاونت بررسی های اقتصادی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

تهیه کننده: مهسا رجبی نژاد

ناظر: عاطفه قاسمیان

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

مرداد ۱۴۰۱

از طریق پست الکترونیکی زیر می توانید پیشنهادات و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

economic.tccim@gmail.com

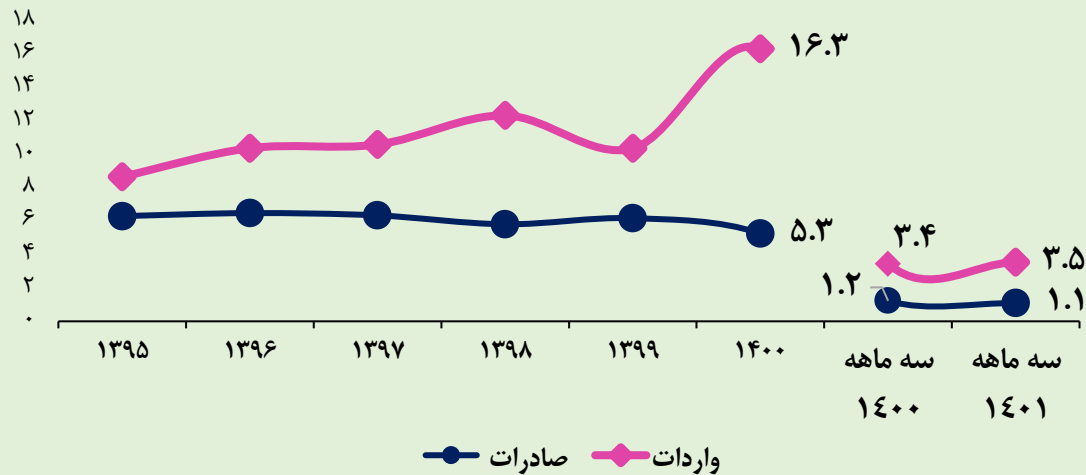
استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

در این گزارش به بررسی وضعیت تجارت محصولات کشاورزی و غذایی (فصول ۱ تا ۲۳ کتاب مقررات صادرات و واردات) طی فصل نخست سال ۱۴۰۱ و تغییرات آن نسبت به مدت مشابه سال قبل پرداخته می‌شود.

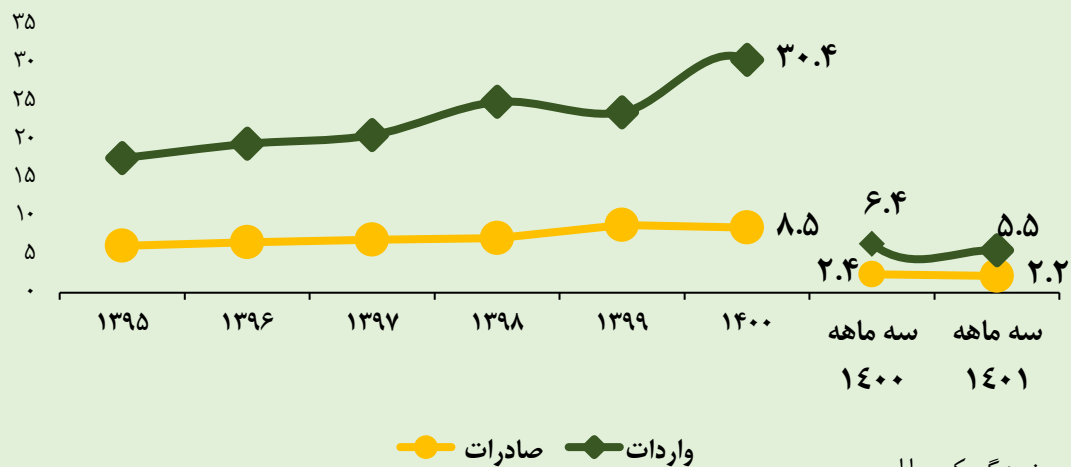
تجارت محصولات کشاورزی و غذایی طی فصل نخست سال ۱۴۰۱ بالغ بر ۴.۶ میلیارد دلار بوده که از این مقدار، حدود ۱.۱ میلیارد دلار را صادرات و تقریباً ۳.۵ میلیارد دلار را واردات تشکیل داده است. در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، ارزش صادرات این محصولات، ۱۳ درصد کاهش و ارزش واردات آنها ۳ درصد افزایش یافته است. سهم صادرات و واردات این محصولات از کل صادرات و واردات کالایی طی مدت مذکور به ترتیب ۸.۳ درصد و ۲۹ درصد بوده است. مهم‌ترین کالای صادراتی و وارداتی نیز در سه ماهه نخست ۱۴۰۱، به ترتیب «هندوانه تازه» و «ذرت دامی» بوده است که تقریباً ۱۲ درصد از ارزش صادرات و حدود ۱۸ درصد از ارزش واردات محصولات کشاورزی و غذایی را به خود اختصاص داده‌اند.

تجارت اقلام کشاورزی به لحاظ ارزشی از ابتدای سال ۱۳۹۵ تا فصل نخست ۱۴۰۱ (میلیارد دلار)

تجارت اقلام کشاورزی به لحاظ وزنی از ابتدای سال ۱۳۹۵ تا فصل نخست ۱۴۰۱ (هزارتن)

منبع: گمرک ج.ا.

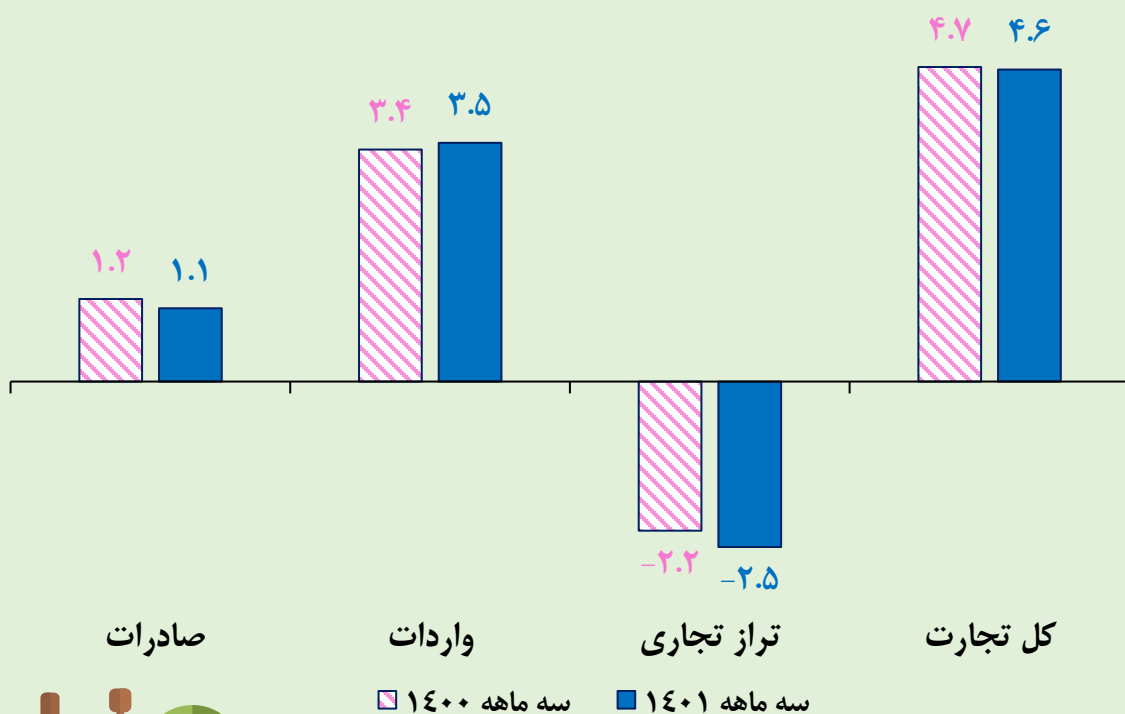
طی بازه زمانی ۱۳۹۵ الی ۱۴۰۰، ارزش صادرات کالاهای کشاورزی ایران (فصول ۱ تا ۲۳ کتاب مقررات صادرات و واردات)، به طور متوسط سالانه منفی ۳.۲ درصد و ارزش واردات این گروه کالاهای نیز به طور متوسط سالانه ۱۶ درصد بوده است.

در سال ۱۴۰۰، ارزش صادرات این گروه از کالاهای، با کاهش ۱۴.۷ درصدی و ارزش واردات آنها با افزایش ۵۷.۶ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۹ همراه بوده است. ارقام مذکور در سال ۱۴۰۰ به ترتیب به ۵.۳ میلیارد دلار و ۱۶.۳ میلیارد دلار رسیده است.

از لحاظ وزنی نیز طی بازه مذکور، روند صعودی افزایش صادرات اقلام کشاورزی که از ابتدای سال ۱۳۹۶ آغاز شده بود، در سال ۱۴۰۰ متوقف و به ۸.۵ هزارتن رسید که در مقایسه با سال ۱۳۹۹ کاهش ۳.۷ درصدی را تجربه کرده است. بر خلاف صادرات، مقدار واردات اقلام کشاورزی در سال ۱۴۰۰، ۲۹ درصد نسبت به سال ۱۳۹۹ افزایش یافته و به ۳۰.۴ هزارتن رسیده است.

طی فصل نخست ۱۴۰۱ نیز حدود ۲.۲ هزارتن کالاهای کشاورزی به ارزش ۱.۱ میلیارد دلار صادر و در مقابل ۵.۵ هزارتن از این اقلام به ارزش ۳.۵ میلیارد دلار وارد شده است.

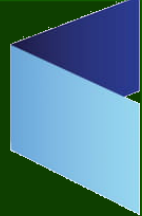
وضعیت تجارت اقلام کشاورزی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ و مقایسه آن
با سه ماهه ۱۴۰۰ (میلیارد دلار)

منبع: گمرک ج.ا.ا و محاسبات کارشناسی

- تجارت محصولات کشاورزی و غذایی (فصول ۱ تا ۲۳) طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ حدود ۷.۷ میلیون تن و به ارزش ۴.۶ میلیارد دلار بوده که از این میزان ۲.۲ میلیون تن به ارزش ۱.۱ میلیارد دلار مربوط به صادرات و حدود ۵.۵ میلیون تن به ارزش ۳.۵ میلیارد دلار آن مربوط به واردات ایران است. تراز تجاری این محصولات نیز طی بازه مورد بررسی، منفی ۲.۵ میلیارد دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ حدود ۲۳۹ میلیون دلار تضعیف شده است.
- صادرات محصولات کشاورزی و غذایی در فصل نخست ۱۴۰۱ از لحاظ ارزشی با کاهش حدود ۱۱ درصدی و از لحاظ وزنی با کاهش حدود ۹ درصدی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ همراه بوده است. طی مدت زمان مذکور همچنین ارزش و مقدار واردات در مقایسه با مدت زمان مشابه سال قبل به ترتیب افزایش حدود ۳ درصدی و کاهش ۱۳ درصدی را تجربه کرده است.
- میانگین قیمت صادرات و واردات محصولات کشاورزی و غذایی در بهار ۱۴۰۱ به ترتیب ۴۹۷ دلار به ازای هر تن و ۶۳۸ دلار به ازای هر تن بوده است. درواقع، قیمت کالاهایی که به کشور وارد شده، به طور میانگین، حدود ۲۸ درصد بیشتر از کالاهایی بوده که از کشور صادر شده است. مقایسه میانگین قیمت کالاهای صادراتی و وارداتی محصولات کشاورزی و غذایی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ با آمارهای متناظر در سه ماهه نخست سال ۱۴۰۰، نشان می‌دهد متوسط قیمت صادراتی و وارداتی به ترتیب کاهش حدود ۱۱ دلار به ازای هر تن و افزایش ۹۹ دلار به ازای هر تن را تجربه کرده است.

صادرات

ترکیب صادرات بر اساس نوع کالا

- در میان فصول ۱ تا ۲۳ کتاب مقررات صادرات و واردات، فصل ۸ (میوه‌های خوراکی؛ پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند)، بیشترین سهم از کل ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی را طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ به خود اختصاص داده است. سهم این فصل از کل ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی در سال مذکور حدود ۳۵ درصد و ارزش آن نیز حدود ۳۷۷ میلیون دلار بوده است. در میان اقلام مشمول این گروه، «هندوانه تازه» با کد تعرفه ۰۸۰۷۱۱۰۰، بیشترین سهم را داشته است. فصل ۷ (سبزیجات، نباتات، ریشه و غده‌های زیرخاکی خوراکی) و فصل ۴ (شیر و محصولات لبنی، تخم پرندگان و ...) نیز هر کدام با سهم ۲۱ درصد و ۱۴ درصد، بیشترین ارزش صادرات این محصولات را طی بهار ۱۴۰۱ پس از گروه میوه‌های خوراکی به خود اختصاص داده‌اند.
- همانطور که ملاحظه می‌شود طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱، ترکیب ۱۰ فصل ابتدایی که بیشترین سهم از ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی را دارند، نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ تغییر قابل توجهی نداشته؛ اگرچه طی این مدت، سهم فصل ۸ (شامل میوه‌های خوراکی) از مجموع ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی، حدود ۱۴ واحد درصد کاهش یافته و در عین حال سهم محصولات دیگری از جمله فصل ۴ (شامل شیر و محصولات لبنی، تخم پرندگان و ...) با افزایش همراه بوده است.

سهم فصول ۱ تا ۲۳ (محصولات کشاورزی و غذایی) از کل ارزش صادرات این اقلام در فصل نخست ۱۴۰۱ و ۱۴۰۰ (درصد)

سه ماهه نخست ۱۴۰۰

سه ماهه نخست ۱۴۰۱

	شیر و محصولات لبنی، تخم پرندگان، عسل طبیعی، محصولات سبزیجات، نباتات، ریشه و غده: ۷ های زیرخاکی خوراکی، 18.3		شیر و: 4 محصولات لبنی، تخم پرندگان، عسل طبیعی، محصولات خوراکی که...	
	فرآورده ها از: 20 سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزاء، نباتات، 5.6	سایر، 3.8	سایر: 21 فرآورده های...	قند و شکر و شیرینی،...: 17 ماهی: 3 قه: 9...: 9 چای، غلات، آرد، نشاسته، فکول...: 19
	میوه های خوراکی؛ پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند، 48.5			سایر: 5...: 5 قشر: ...: 3 ادویه...: 9

	شیر و محصولات لبنی، تخم پرندگان، عسل طبیعی، محصولات خوراکی که منشأ حیوانی دارند و در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نشده باشد، 13.8		سبزیجات، نباتات، ریشه و غده های: 7 زیرخاکی خوراکی، 21.0	
	فرآورده ها از: 20 سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزاء، نباتات، 5.0	قهوه، چای،: 9 ماته و ادویه، 4.4	ماهی ها: 3 و قشرداران، صدفداران و سایر...: 19	فرآورده های غلات، آرد،...: 19
	میوه های خوراکی؛ پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند، 34.8	سایر: 21 فرآورده های خوراکی، 4.3	قند و شکر: 17 و شیرینی، 2.8	سایر: 5...: 5 قشر: ...: 3 ادویه...: 9

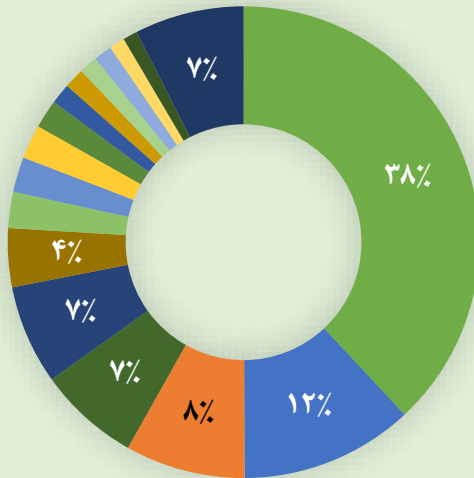
ترکیب صادرات بر اساس مقاصد

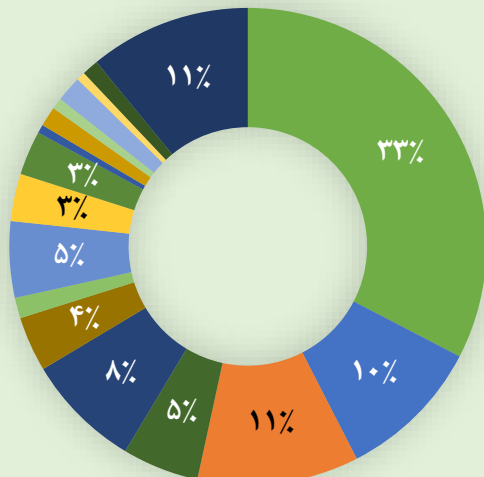
مقاصد عمده صادرات محصولات کشاورزی و غذایی بر حسب سهم ارزشی از کل صادرات این گروه محصولات (درصد)

عراق
امارات متحده عربی
افغانستان
پاکستان
فدراسیون روسیه
ترکیه
جمهوری آذربایجان
هند
چین
آلمان
ارمنستان
قطر
ترکمنستان
قزاقستان
اسپانیا
عمان
سایر

سه ماهه نخست ۱۴۰۱

سه ماهه نخست ۱۴۰۰

در میان مقاصد عمده صادراتی محصولات کشاورزی و غذایی طی فصل نخست ۱۴۰۱؛

- عراق با سهم ارزشی حدود ۳۸ درصدی، بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است و پس از آن کشورهای امارات متحده عربی و افغانستان به ترتیب با سهم‌های حدود ۱۲ درصدی و ۸ درصدی قرار گرفته‌اند.

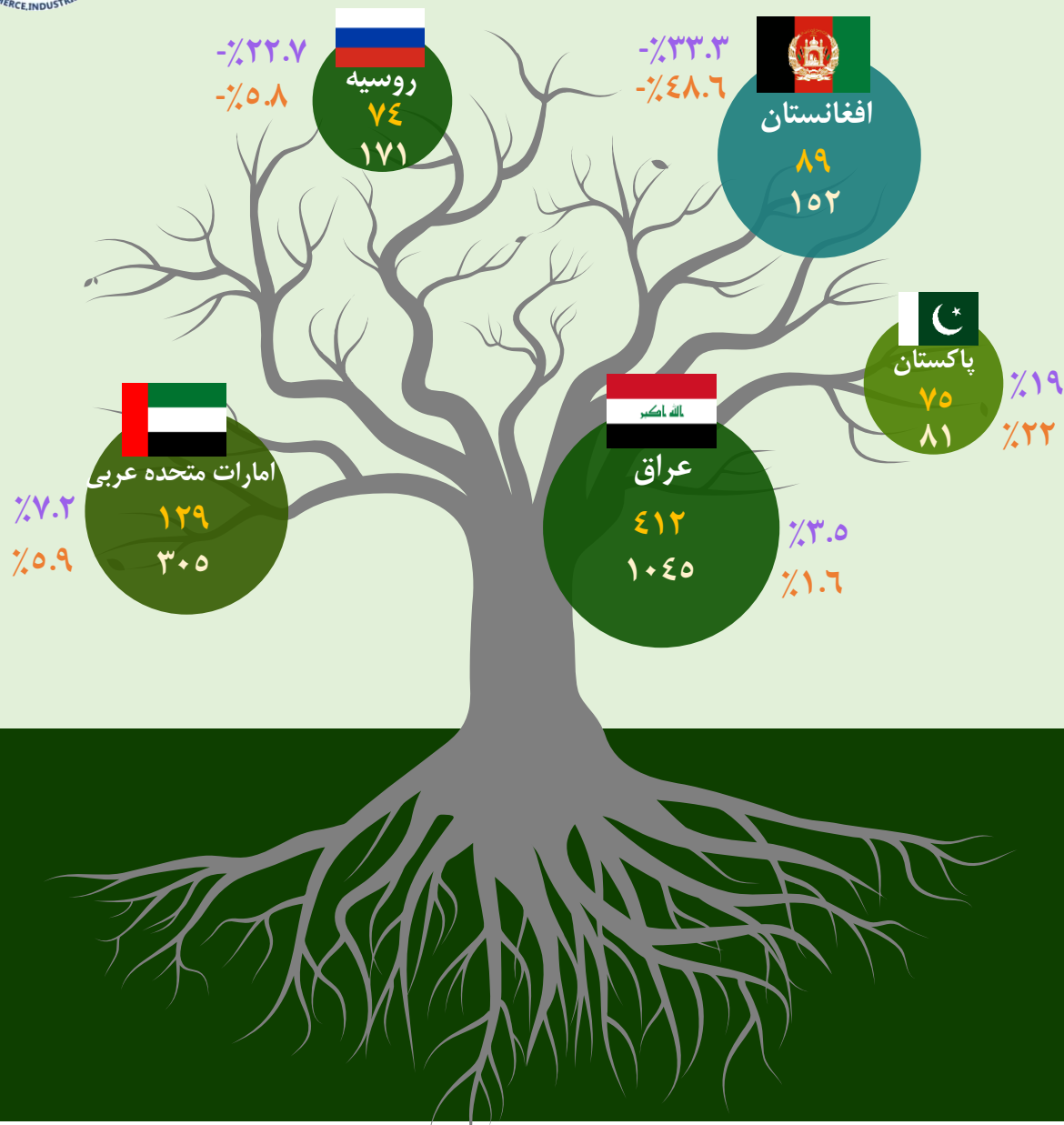
- در مقایسه با بهار ۱۴۰۰، سهم برخی کشورها با افزایش و برخی با کاهش همراه بوده است. عراق بیشترین افزایش سهم (۵.۴ واحد درصد) را به خود اختصاص داده است؛ افغانستان نیز با کاهش ۲.۸ واحد درصدی بیشترین کاهش در سهم از ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی را داشته است.

صادرات – مهم ترین مقاصد صادراتی

ارزش (میلیون دلار)
مقدار (هزار تن)

رشد ارزشی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۱

رشد وزنی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۱

پنج کشور عراق، امارات متحده عربی، افغانستان، پاکستان و روسیه، مقاصد عمده صادرات کالاهای کشاورزی طی فصل نخست ۱۴۰۱، به لحاظ ارزش صادرات بوده‌اند که نزدیک به ۷۲ درصد از ارزش کل صادرات این اقلام، در مدت مذکور را به خود اختصاص داده‌اند.

ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی به عراق حدود ۱ میلیون تن و به ارزش ۴۱۲ میلیون دلار بوده که از لحاظ ارزشی با افزایش ۳.۵ درصدی همراه شده است.

در میان ۵ مقصد عمده صادرات محصولات کشاورزی و غذایی، ارزش صادرات به کشورهای پاکستان، امارات متحده عربی و عراق به ترتیب با افزایش ۱۹ درصدی، ۷.۲ درصدی و ۳.۵ درصدی همراه بوده؛ در مقابل صادرات به کشورهای افغانستان و روسیه به ترتیب حدود ۳۳ درصد و ۲۳ درصد کاهش یافته است.

صادرات – کالاهای عمده صادراتی

مطابق آمارهای گمرک، در میان ۴۳۲ کد تعرفه هشت رقمی صادرات محصولات کشاورزی و غذایی طی فصل نخست ۱۴۰۱، حدود ۴۴ درصد از ارزش کل صادرات این گروه کالایی صرفاً متعلق به ۱۰ ردیف تعرفه هشت رقمی مندرج در جدول ۱ بوده است. در میان این اقلام، ارزش صادرات «هندوانه تازه» با کد تعرفه ۰۸۰۷۱۱۰۰ حدود ۱۳۳ میلیون دلار بوده که با سهم ۱۲.۳ درصدی بیشترین سهم از کل ارزش صادرات اقلام کشاورزی و غذایی کشور را طی فصل نخست ۱۴۰۱ به خود اختصاص داده است. متوسط قیمت «هندوانه تازه» نیز در مدت مذکور، حدود ۲۲۲ دلار به ازای هر تن است. پس از این محصول، صادرات «گوجه فرنگی زراعی» با کد تعرفه ۰۷۰۲۰۰۱۰ و «شیر خشک صنعتی» با کد تعرفه ۰۴۰۲۱۰۲۰ به ترتیب با سهم حدود ۷ درصدی و ۵ درصدی و به ارزش ۷۵.۴ میلیون دلار و ۵۴.۶ میلیون دلار قرار داشته‌اند. متوسط قیمت صادراتی این دو محصول در سه ماهه نخست ۱۴۰۱ نیز به ترتیب ۴۴۸ دلار به ازای هر تن و ۲۵۵۴ دلار به ازای هر تن است.

جدول ۱. فهرست اقلام عمده صادراتی محصولات کشاورزی و غذایی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (میلیون دلار)	مقدار (هزار تن)	میانگین قیمت (دلار به ازای هر تن)	سهم از کل ارزش صادرات طی سه ماهه ۱۴۰۱ (درصد)	رشد ارزشی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد ارزشی (واحد درصد)
۱	۰۸۰۷۱۱۰۰	هندوانه، تازه	۱۳۲.۹	۵۹۷.۹	۲۲۲	۱۲.۳	-۴	-۰.۵
۲	۰۷۰۲۰۰۱۰	گوجه فرنگی زراعی تازه یا سرد کرده	۷۵.۴	۱۶۸.۴	۴۴۸	۷.۰	۳	۰.۲
۳	۰۴۰۲۱۰۲۰	شیر خشک صنعتی از گاو که میزان مواد چرب آن بیشتر از ۱/۵ درصد وزنی نباشد غیر از مذکور در جای دیگر	۵۴.۶	۲۱.۴	۲۵۵۴	۵.۰	۱۶۴	۲.۸
۴	۰۸۰۲۵۱۰۰	پسته ها با پوست تازه یا خشک	۴۱.۱	۶۸	۶۰۶۰	۳.۸	-۷۳	-۹.۱
۵	۰۸۰۸۱۰۰۰	سیب، تازه	۳۴.۶	۱۲۹.۵	۲۶۷	۳.۲	-۴۷	-۲.۵
۶	۰۷۰۲۰۰۲۰	گوجه فرنگی گلخانه ای تازه یا سرد کرده	۳۴.۵	۶۸.۹	۵۰۰	۳.۲	-۱۶	-۰.۵
۷	۰۸۱۰۵۰۰۰	کیوی، تازه	۲۸.۱	۴۸.۹	۵۷۵	۲.۶	۵۴	۰.۸
۸	۰۸۰۷۱۹۰۰	خریزه و همانند آن، تازه	۲۶.۳	۱۵۹.۵	۱۶۵	۲.۴	۲۷	۰.۵
۹	۰۹۱۰۲۰۹۰	زعفران در بسته بندی بیش از ۳۰ گرم	۲۵.۹	۰.۰۲۲	۱۱۵۶۲۰۴	۲.۴	۴۴	۰.۶
۱۰	۰۷۰۱۹۰۰۰	سیب زمینی، تازه یا سرد کرده	۲۵.۱	۶۸.۱	۳۶۹	۲.۳	-۲۶	-۰.۷

صادرات – کالاهایی با بیشترین رشد

همانطور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، در میان کلیه محصولات کشاورزی و غذایی صادر شده طی فصل نخست ۱۴۰۱، «تمشک، توتک سیاه، توتک تمشکی، بی دانه وانگور فرنگی سیاه سفید» با کد تعرفه ۰۸۱۱۲۰۰۰، بیشترین رشد ارزشی را نسبت به بهار ۱۴۰۰ تجربه کرده است. ارزش صادرات این محصول در سه ماهه نخست ۱۴۰۱ حدود ۴۴.۲ هزار دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل افزایش نسبتاً قابل توجهی داشته است. میانگین قیمت این کالا نیز طی مدت مذکور ۲۱۴۰ دلار به ازای هرتن بوده که در مقایسه با فصل نخست ۱۴۰۰ حدود ۶۸ درصد کاهش یافته است. پس از این محصول، «پوست و اجزای پرندگان» و «کتیرا»، در رده‌های بعدی قرار دارند که به ترتیب در مقایسه با سه ماهه نخست ۱۴۰۰، به لحاظ ارزش صادرات، افزایش حدود ۱۲۰۰ برابری و ۵۱۹ برابری را تجربه کرده‌اند. ارزش صادرات دو محصول ذکر شده در سه ماهه نخست ۱۴۰۱ به ترتیب ۳۶.۴ میلیون دلار و ۷۶.۸ میلیون دلار بوده است.

شایان ذکر است در میان محصولات کشاورزی و غذایی صادر شده طی بهار ۱۴۰۱، علاوه بر محصولات مندرج در جدول ۲، ۷۴ قلم کالا با کد تعرفه هشت رقمی وجود داشته است که طی مدت مشابه سال ۱۴۰۰، صادراتی نداشته‌اند.

جدول ۲. فهرست اقلام صادراتی محصولات کشاورزی و غذایی با بیشترین رشد ارزشی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (هزار دلار)	مقدار (تن)	میانگین قیمت (دلار به ازای هرتن)	سهم از کل ارزش صادرات طی سه ماهه ۱۴۰۱ (درصد)	تغییرات ارزشی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰
۱	۰۸۱۱۲۰۰۰	تمشک، توتک سیاه، توتک تمشکی، بی دانه وانگور فرنگی سیاه سفید، قرمز نپخته یا پخته در آب یا بخار، یخ زده حتی شیرین شده	۴۴.۲	۲۰.۷	۲۱۴۰	۰.۰۰۴	۷۳۷۴ برابر
۲	۰۵۰۵۹۰۰۰	پوست و اجزاء پرندگان (به استثنای پر برای انباشتن، کرک)	۳۶.۴	۵۳.۸	۶۷۷	۰.۰۰۳	۱۲۱۴ برابر
۳	۱۳۰۱۹۰۴۰	کتیرا	۷۶.۸	۱۳.۰	۵۹۰۰	۰.۰۰۷	۵۱۹ برابر
۴	۲۲۰۷۱۰۹۰	الکل اتیلیک تغلیب نشده بالاتر از ۸۰٪ جمعی الکل به غیر از ۱۰۰٪ خالص	۲۷۰.۲	۳۴۶۴	۷۸۰	۰.۲۴۹	۲۹۴ برابر
۵	۰۸۱۳۳۰۰۰	سیب، خشک کرده	۳۳۲.۳	۸۸.۲	۳۶۵۲	۰.۰۳۰	۱۹۶ برابر
۶	۲۱۰۶۱۰۹۰	سایر تغلیظ شده های پروتئینی و مواد پروتئینی تکستوره غیر از شماره های ۲۱۰۶۱۰۱۰ لغایت ۲۱۰۶۱۰۳۰	۸۸	۴.۴	۲۰۰۵	۰.۰۰۱	۱۷۰ برابر
۷	۰۸۱۰۹۰۳۵	سنجد تازه	۵۶	۱.۹	۳۰۰۰	۰.۰۰۱	۱۰۵ برابر
۸	۱۱۰۸۱۹۰۰	سایر نشاسته و فکول ها، که در جای دیگری مذکور یا مشمول نباشند	۱۳.۱	۵۲.۳	۲۵۰	۰.۰۰۱	۸۷ برابر
۹	۰۳۰۱۹۱۹۰	سایر ماهی ها قزل آلا بجز برای اصلاح نژاد و تکثیر و پرورش و تخم چشم زده	۸۳.۱	۲۴.۵	۳۳۹۷	۰.۰۰۸	۸۳ برابر
۱۰	۲۱۰۶۹۰۳۰	پودر حالت دهنده خوراکی	۲۹۴.۳	۱۰۸.۲	۲۷۱۹	۰.۰۲۷	۶۹ برابر

صادرات – کالاهایی با کمترین رشد

جدول ۳، ۱۰ کالای کشاورزی و غذایی را که بیشترین کاهش را از لحاظ ارزشی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ تجربه کرده‌اند، نشان می‌دهد (بدون احتساب کالاهایی که در بهار ۱۴۰۱، صادراتی نداشته‌اند، اما در بهار ۱۴۰۰، صادر شده‌اند). در میان اقلام کشاورزی و غذایی صادر شده، ارزش صادرات «آب آناناس تغلیظ شده» با کد تعرفه ۲۰۰۹۴۹۱۰، «سایر انگورهای خشک کرده» با کد تعرفه ۰۸۰۶۲۰۹۰ و «سایر شاخ و برگ، برگ، شاخه‌های کوچک و سایر اجزای نبات بدون گل و ...» با کد تعرفه ۰۶۰۴۲۰۲۰، با کاهش حدود ۱۰۰ درصدی در بهار ۱۴۰۱ بیشترین کاهش را در مقایسه با بهار ۱۴۰۰، تجربه کرده است. همانطور که ملاحظه می‌شود سهم سه کالای مذکور از کل ارزش صادرات کالاهای کشاورزی و غذایی بسیار ناچیز بوده است.

شایان ذکر است در میان اقلام ذکر شده در جدول ۳، از ابتدای سال جاری، صادرات دو کالای «دانه سویا تراریخته» با کد تعرفه ۱۲۰۱۹۱۰ و «سایر دانه‌ها و میوه‌های روغنی» با کد تعرفه ۱۲۰۷۹۹۰۰ ممنوع بوده؛ این درحالی است که عوارض صادرات سایر کالاها در سال جاری صفر است.^۱

جدول ۳. فهرست اقلام صادراتی محصولات کشاورزی و غذایی با بیشترین کاهش ارزش صادرات طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (هزار دلار)	مقدار (تن)	میانگین قیمت (دلار به ازای هرتن)	سهم از کل ارزش صادرات طی سه ماهه ۱۴۰۱ (درصد)	رشد ارزشی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ (درصد)
۱	۲۰۰۹۴۹۱۰	آب آناناس تغلیظ شده (کنسانتره)	۳۸	۶۵	۵۸۱	۰.۰۰۰۳	-۱۰۰
۲	۰۸۰۶۲۰۹۰	سایر انگورهای خشک کرده غیر مذکور در جای دیگر	۴۹	۸۴	۵۷۹	۰.۰۰۰۴	-۹۹.۶
۳	۰۶۰۴۲۰۲۰	سایر شاخ و برگ، برگ، شاخه‌های کوچک و سایر اجزای نبات بدون گل و بدون غنچه گل و علف، خزه و گل‌سنگ برای دسته گل یا برای زینت بصورت تاره	۰.۱	۰.۰۲	۳۰۰۰	۰.۰۰۰۰۵	-۹۹.۶
۴	۱۲۰۱۹۰۱۰	دانه سویا تراریخته	۰.۲	۰.۲	۱۰۶۴	۰.۰۰۰۰۲	-۹۸.۳
۵	۰۸۰۵۲۹۰۰	سایر مرکبات، تازه یا خشک کرده غیرمذکور در جای دیگر	۵۵	۲۶.۴	۲۰۷	۰.۰۰۰۱	-۹۸.۳
۶	۲۰۰۹۶۹۰۰	اب انگور (همچنین اب انگور تازه) غیر از شماره ۲۰۰۹۶۱۰۰	۷۴.۵	۸۵.۵	۸۷۱	۰.۰۰۰۷	-۹۸.۱
۷	۱۸۰۶۲۰۰۰	سایر فرآورده‌ها به صورت بلوک، تخته، قلم یا میله، به وزن بیش از ۲ کیلوگرم، یا به حالت مایع، خمیر، پودر، دانه ریز یا به صورت فله در ظروف یا بسته بندی‌های اولیه که وزن محتوی آن بیش از دو کیلوگرم باشد.	۶.۲	۵.۵	۱۱۴۲	۰.۰۰۰۱	-۹۷.۸
۸	۱۲۰۷۹۹۰۰	سایر دانه‌ها و میوه‌های روغنی، حتی خرد شده	۱۴.۷	۱۲.۹	۱۱۴۰	۰.۰۰۰۱	-۹۷.۴
۹	۰۳۰۴۸۹۰۰	سایر فیله ماهی و سایر قسمت‌های گوشتی ماهی (حتی قیمة شده)، تازه، سردکرده یا یخزده	۲.۹	۱.۳	۲۳۰۰	۰.۰۰۰۳	-۹۷.۲
۱۰	۱۸۰۶۱۰۰۰	پودر کاکائو، که به آن شکر (قند) یا مواد شیرین کننده دیگر افزوده شده باشد	۰.۲	۰.۱	۲۰۰۰	۰.۰۰۰۰۲	-۹۶.۱

منبع: گمرک ج.ا.و محاسبات کارشناسی / تفاوت‌ها ناشی از گردکردن ارقام است.

^۱ بر اساس اظهارات دفتر صادرات گمرک در تاریخ ۴ مرداد ۱۴۰۱

صادرات – عوامل مسلط در کاهش ارزش صادرات

همانطور که پیشتر نیز اشاره شد ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی در سه ماهه نخست ۱۴۰۱ با کاهش حدود ۱۱ درصدی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ همراه بوده است.

در میان ۴۳۲ قلم کالای صادراتی گروه کشاورزی و غذایی (با کد تعرفه هشت رقمی)، مجموعاً ۱۷۲ کالا، مشارکت حدود منفی ۲۷.۲ واحد درصدی و ۲۶۰ کالا مشارکت مثبت ۱۶.۳ واحد درصدی در تغییر ارزش صادرات این گروه طی مدت مذکور داشته‌اند.

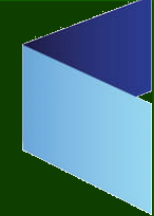
عامل مسلط در کاهش ارزش صادرات گروه کشاورزی و غذایی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱، کاهش ۷۳ درصدی ارزش صادرات «پسته‌ها با پوست تازه یا خشک» با کد تعرفه ۸۰۲۵۱۱۰۰ با مشارکت منفی ۹ واحد درصدی در رشد منفی ۱۱ درصدی ارزش صادرات این گروه از محصولات بوده است.

پس از این کالا، «سیب تازه» با کد تعرفه ۰۸۰۸۱۰۰۰ و «مغز پسته تازه» با کد تعرفه ۰۸۰۲۵۲۱۰، به ترتیب با سهم منفی ۲.۵ واحد درصد و منفی ۲ واحد درصد، بیشترین سهم در کاهش ارزش صادرات اقلام کشاورزی و غذایی را داشته‌اند.

شایان ذکر است علاوه بر کالاهای نامبرده، افزایش ارزش صادرات شیر خشک صنعتی با کد تعرفه ۰۴۰۲۱۰۲۰، با سهم در رشد ۲.۸ واحد درصدی بیشترین مشارکت مثبت را در تغییر ارزش صادرات طی مدت مذکور داشته است.

جدول ۴. فهرست اقلام صادراتی محصولات کشاورزی و غذایی با بیشترین مشارکت در کاهش ارزش صادرات طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (میلیون دلار)	مقدار (هزار تن)	میانگین قیمت (دلار به ازای هرتن)	سهم از کل ارزش صادرات طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ (درصد)	رشد ارزشی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد ارزشی (واحد درصد)
۱	۰۸۰۲۵۱۰۰	پسته‌ها با پوست تازه یا خشک	۴۱.۱	۶.۸	۶۰۶۰	۳.۸	-۷۳	-۹.۱
۲	۰۸۰۸۱۰۰۰	سیب، تازه	۳۴.۶	۱۲۹.۵	۲۶۷	۳.۲	-۴۷	-۲.۵
۳	۰۸۰۲۵۲۱۰	مغز پسته تازه یا خشک	۲۳.۸	۲.۲	۱۱۰۴۹	۲.۲	-۵۱	-۲.۰۲
۴	۰۸۰۴۱۰۴۰	خرما مضافتی تازه یا خشک کرده	۱۴.۸	۱۳.۴	۱۱۰۴	۱.۴	-۴۹	-۱.۱۹
۵	۰۸۰۶۲۰۳۰	تیزیابی بی دانه (انگور خشک کرده)	۹.۳	۸.۰	۱۱۶۵	۰.۹	-۵۷	-۱.۰۳
۶	۲۰۰۲۹۰۱۰	رب گوجه فرنگی	۱۳.۴	۲۲.۸	۵۸۸	۱.۲	-۴۵	-۰.۹
۷	۰۸۰۵۱۰۰۰	پرتقال، تازه یا خشک کرده	۱۰.۲	۲۹.۶	۳۴۵	۰.۹	-۴۷	-۰.۷۴
۸	۰۷۰۱۹۰۰۰	سیب زمینی، تازه یا سرد کرده	۲۵.۱	۶۸.۱	۳۶۹	۲.۳	-۲۶	-۰.۷۱
۹	۰۸۰۶۲۰۶۰	انگوری بی دانه (انگور خشک کرده)	۱۳.۵	۸.۰	۱۶۸۵	۱.۲	-۳۸	-۰.۶۷
۱۰	۲۰۰۹۴۹۱۰	آب آناناس تغلیظ شده (کنسانتره)	۰.۰۰۴	۰.۰۰۶	۵۸۱	۰.۰۰۰۳	-۱۰۰	-۰.۶۴

واردات

ترکیب واردات بر اساس نوع کالا

- در میان محصولات کشاورزی و غذایی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱، فصل ۱۰ (غلات)، بیشترین سهم از کل ارزش واردات محصولات این گروه را به خود اختصاص داده است. سهم این فصل از کل ارزش واردات محصولات کشاورزی و غذایی در سال مذکور حدود ۵۱ درصد و ارزش آن نیز حدود ۱.۸ میلیارد دلار بوده است. در میان اقلام مشمول این گروه، «ذرت دامی» با کد تعرفه ۱۰۰۵۹۰۱۰، بیشترین سهم را داراست. فصول ۱۵ (چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی؛ فرآورده‌های حاصل از تفکیک آن‌ها؛ چربی‌های خوراکی آماده؛ موم‌های حیوانی یا نباتی) و ۱۲ (دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر میوه‌های گوناگون نباتات صنعتی و دارویی، کاه و نواله) نیز هر کدام با سهم ۱۴.۷ درصد و ۱۳.۵ درصد بیشترین ارزش واردات را طی بهار ۱۴۰۱ پس از فصل ۱۰ به خود اختصاص داده‌اند.
- ترکیب ده فصل ابتدایی که بیشترین سهم در ارزش واردات را طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ تشکیل داده‌اند، در مقایسه با ۳ ماهه نخست ۱۴۰۰ بدون تغییر بوده است. شایان ذکر است در فصل نخست ۱۴۰۱ سهم فصل ۱۰ (میوه‌های خوراکی؛ پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند)، بیش از سایر فصول افزایش (۱۲.۷ واحد درصد) و سهم فصل ۱۵ با کاهش ۸ واحد درصدی بیش از سایر فصول طی این مدت کاهش یافته است.

سهم فصول ۱ تا ۲۳ (محصولات کشاورزی و غذایی) از کل ارزش واردات این اقلام در فصل نخست ۱۴۰۱ و ۱۴۰۰ (درصد)

سه ماهه نخست ۱۴۰۰

سه ماهه نخست ۱۴۰۱

ترکیب واردات بر اساس مبادی

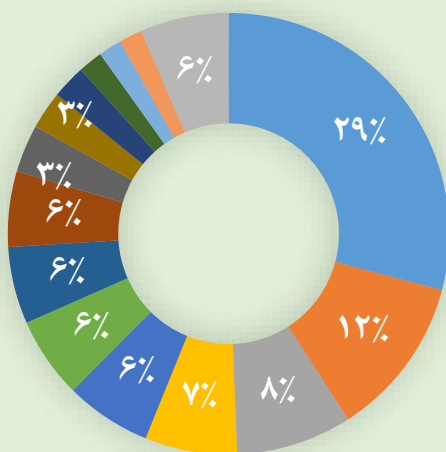
مبادی عمده وارداتی محصولات کشاورزی و غذایی بر حسب سهم از کل ارزش واردات این گروه از محصولات (درصد)

در میان مبادی عمده وارداتی محصولات کشاورزی و غذایی طی فصل نخست ۱۴۰۱؛

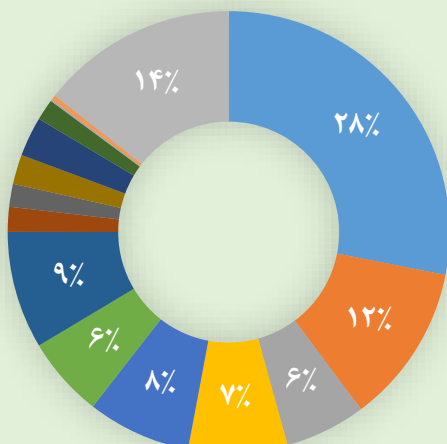
- امارات متحده عربی با سهم ارزشی حدود ۲۹ درصدی بیشترین سهم را دارد و پس از آن کشورهای ترکیه و هند به ترتیب با سهم‌های حدود ۱۲ درصدی و ۸ درصد قرار گرفته‌اند.

- در مقایسه با سه ماهه نخست ۱۴۰۰، سهم عراق بیش از سایر مبادی عمده، افزایش یافته است (۵.۴ واحد درصد). افغانستان نیز با کاهش ۲.۸ واحد درصدی بیشترین کاهش در سهم از ارزش صادرات محصولات کشاورزی و غذایی را طی این مدت داشته است.

سه ماهه نخست ۱۴۰۱

سه ماهه نخست ۱۴۰۰

واردات - مهم‌ترین مبادی وارداتی

ارزش (میلیون دلار)

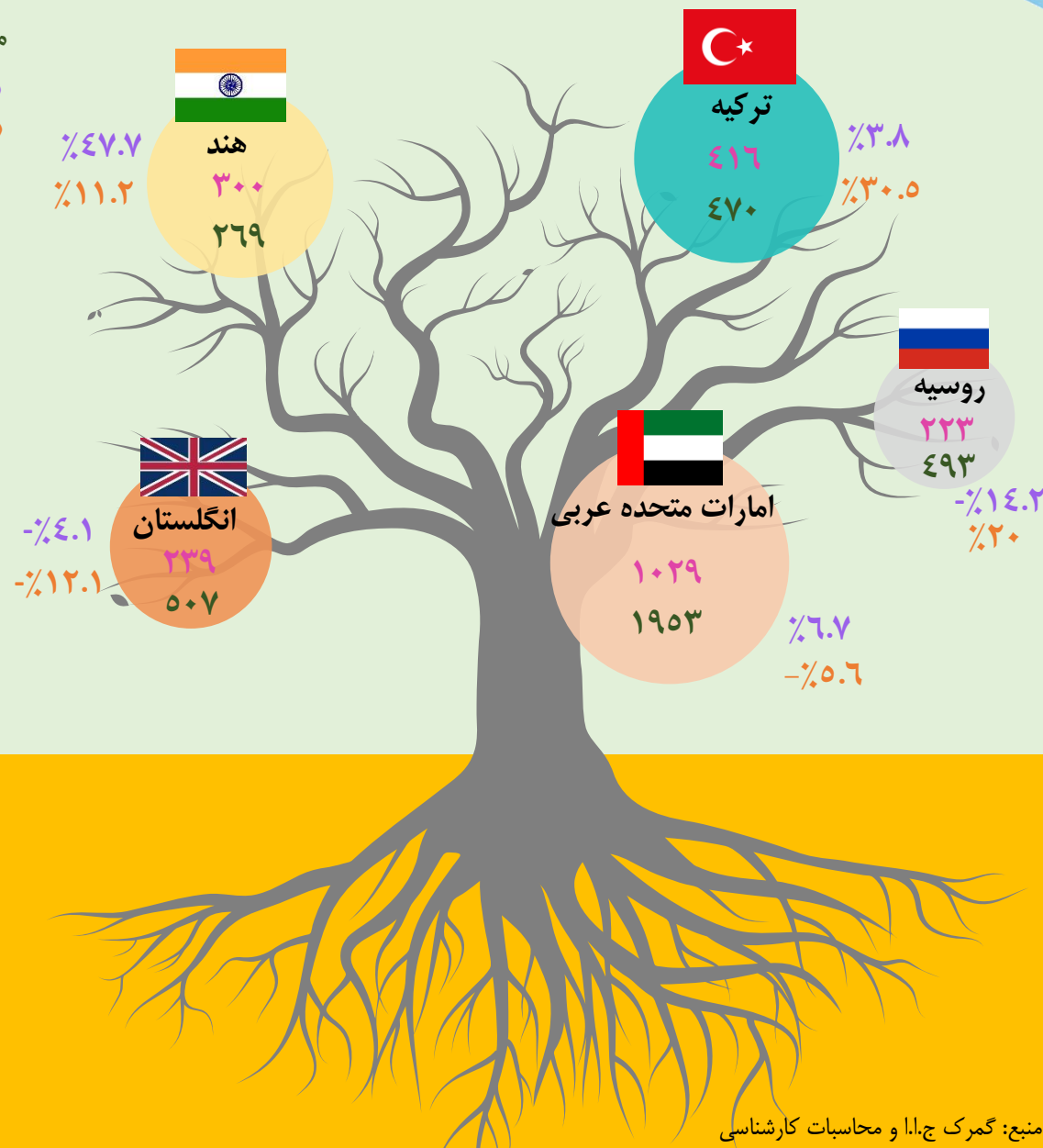
مقدار (هزار تن)

رشد ارزشی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۱

رشد وزنی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۱

عمده‌ترین مبادی وارداتی محصولات کشاورزی و غذایی به لحاظ ارزشی در فصل نخست ۱۴۰۱ کشورهای امارات متحده عربی، ترکیه، هند، انگلستان و روسیه بوده‌اند. واردات از امارات متحده عربی به ارزش حدود ۱ میلیارد دلار با سهم ۲۹ درصدی، در جایگاه نخست در میان مبادی واردات این نوع محصولات قرار دارد. از لحاظ وزنی نیز واردات این اقلام از امارات متحده عربی حدود ۲ میلیون تن بوده است. پس از این کشور، ترکیه (۴۱۶ میلیون دلار) و هند (۳۰۰ میلیون دلار) به ترتیب در رده های دوم و سوم قرار گرفته‌اند.

در میان پنج مبدا عمده وارداتی محصولات کشاورزی و غذایی، واردات از کشورهای هند (۴۸ درصد)، امارات متحده عربی (۷ درصد) و ترکیه (۴ درصد) افزایش یافته؛ در مقابل واردات از کشورهای روسیه و انگلستان به ترتیب حدود ۱۴ درصد و ۴ درصد کاهش یافته است.

واردات – کالاهای عمده وارداتی

در فصل نخست ۱۴۰۱، از میان ۲۱۶ کالای کشاورزی و غذایی وارد شده (باکد تعرفه هشت رقمی)، ۱۰ کالا مطابق جدول ۵ ارزشی بالغ بر ۳ میلیارد دلار داشته که حدود ۸۵ درصد از کل ارزش واردات این محصولات در مدت مذکور را تشکیل می‌دهد. در میان اقلام وارداتی ذکر شده، ارزش واردات «ذرت دامی» با کد تعرفه ۱۰۰۵۹۰۱۰ حدود ۶۳۷ میلیون دلار بوده که با سهم حدود ۱۸ درصدی، بیشترین سهم از ارزش کل واردات محصولات کشاورزی و غذایی را در فصل نخست ۱۴۰۱ به خود اختصاص داده است. متوسط قیمت واردات این محصول نیز در ۳ ماهه نخست ۱۴۰۱ حدود ۳۸۱ دلار به ازای هر تن بوده است. پس از این محصول، واردات «گندم معمولی» و «برنج کامل سفید شده صیقلی یا براق شده» با سهم ۱۷.۶ درصد (حدود ۶۲۱ میلیون دلار) و ۱۳ درصد (۴۵۹ میلیون دلار) قرار دارند. متوسط قیمت واردات این دو محصول در فصل نخست ۱۴۰۱ به ترتیب ۴۰۶ دلار به ازای هر تن و ۸۸۸ دلار به ازای هر تن است.

جدول ۵. فهرست اقلام عمده وارداتی محصولات کشاورزی و غذایی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (میلیون دلار)	مقدار (هزار تن)	میانگین قیمت (دلار به ازای هر تن)	سهم از کل ارزش واردات طی سه ماهه ۱۴۰۱ (درصد)	رشد ارزشی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد ارزشی (واحد درصد)
۱	۱۰۰۵۹۰۱۰	ذرت دامی	۶۳۷.۲	۱۶۷۴.۳	۳۸۱	۱۸.۰	-۱	-۰.۲
۲	۱۰۰۱۹۹۲۰	گندم معمولی	۶۲۱.۴	۱۵۳۱.۵	۴۰۶	۱۷.۶	۱۲۶	۱۰.۱
۳	۱۰۰۶۳۰۲۰	برنج کامل سفید شده صیقلی یا براق شده	۴۵۹	۵۱۷	۸۸۸	۱۳.۰	-	۱۳.۴
۴	۱۲۰۱۹۰۱۰	دانه سویا تراریخته	۳۸۹.۴	۵۳۴.۱	۷۲۹	۱۱.۰	-۹	-۱.۱
۵	۱۵۱۲۱۱۰۰	روغن دانه آفتابگردان، روغن گلرنگ یا زعفران کاذب (کارنام، خام)	۳۳۵.۸	۱۹۴.۵	۱۷۲۷	۹.۵	-۲۶	-۳.۴
۶	۲۳۰۴۰۰۰۰	کنجاله و سایر آخال های جامد، حتی خرد شده یا به هم فشرده به شکل حبه یا گلوله که از استخراج روغن سویا به دست می آید.	۱۶۱.۱	۲۷۷.۱	۵۸۱	۴.۶	-۳۰	-۲
۷	۱۵۱۱۹۰۱۰	پالم اوایل در ظروف ۲۰۰ لیتری و بیشتر	۱۳۳.۲	۷۶۶	۱۷۳۹	۳.۸	-۱۴	-۰.۷
۸	۰۸۰۳۱۰۰۰	موز سبز تازه یا خشک کرده	۱۰۳.۱	۱۵۹.۹	۶۴۵	۲.۹	۱۱	۰.۳
۹	۰۹۰۲۴۰۱۰	چای سیاه (تخمیر شده) و چای جزئا تخمیر شده کوبیده در بسته بندی غیر خرده فروشی	۹۰.۲	۱۶.۹	۵۳۳۰	۲.۶	۴۸	۰.۹
۱۰	۱۰۰۳۹۰۰۰	جو به استثنای بذر	۶۸.۶	۱۷۹.۱	۳۸۳	۱.۹	-۷۱	-۴.۹

واردات - کالاهایی با بیشترین رشد

مطابق جدول ۶، در میان کلیه محصولات کشاورزی و غذایی وارد شده طی فصل نخست ۱۴۰۱، «گیاه غازیانی به استثنای بذر آن» با کد تعرفه ۱۰۰۸۵۰۹۰، بیشترین افزایش را از لحاظ ارزشی در مقایسه با سایر اقلام این گروه نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ داراست. در سه ماهه نخست ۱۴۰۱، ارزش واردات این محصول ۱۲۳ هزار دلار و میانگین قیمت این محصول نیز ۲۱۲۶ دلار به ازای هر تن بوده است. ارزش واردات این محصول طی فصل نخست ۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیش از ۳۸ برابر شده است. پس از این محصول، «سایر تغلیظ شده‌های پروتئینی» و «تخم (دانه) کدو»، در مقایسه با سه ماهه نخست ۱۴۰۰ رشد حدود ۳۵ برابری و ۱۷ برابری را تجربه کرده‌اند. ارزش صادرات دو محصول ذکر شده در سه ماهه نخست ۱۴۰۱ به ترتیب ۲۸۲ هزار دلار و ۳۸ میلیون دلار بوده است. شایان ذکر است در میان محصولات کشاورزی و غذایی وارد شده طی بهار ۱۴۰۱، علاوه بر محصولات مندرج در جدول ۶، ۴۶ قلم کالا با کد تعرفه هشت رقمی نیز وجود داشته است که طی مدت مشابه سال ۱۴۰۰، وارداتی نداشته‌اند.

جدول ۶. فهرست اقلام وارداتی محصولات کشاورزی و غذایی با بیشترین رشد ارزشی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (هزار دلار)	مقدار (تن)	میانگین قیمت (دلار به ازای هر تن)	سهم از کل ارزش واردات طی سه ماهه ۱۴۰۱ (درصد)	رشد ارزشی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ (درصد)
۱	۱۰۰۸۵۰۹۰	گیاه غازیانی به استثنای بذر آن	۱۲۳.۳	۵۸.۰	۲۱۲۶	۰.۰۰۳	۳۸ برابر
۲	۲۱۰۶۱۰۹۰	سایر تغلیظ شده‌های پروتئینی و مواد پروتئینی تکستوره غیر از شماره‌های ۲۱۰۶۱۰۱۰ لغایت ۲۱۰۶۱۰۳۰	۲۸۱.۹	۵۳.۱	۵۳۰.۵	۰.۰۰۸	۳۵ برابر
۳	۱۲۱۲۹۹۱۰	تخم (دانه) کدو مصرف آجیل	۳۸۲۲.۹	۱۷۰۵.۴	۲۲۴۲	۰.۱۰۸	۱۷ برابر
۴	۱۲۰۹۲۹۱۰	تخم چمن برای کشت	۵۳۱.۵	۱۱۳.۰	۴۷۰.۵	۰.۰۱۵	۱۲ برابر
۵	۰۷۱۳۳۳۲۰	لوبیا قرمز غلافدار خشک، غلاف کنده، حتی پوست کنده یا لپه شده	۵۹۲.۵	۴۸۷.۰	۱۲۱۷	۰.۰۱۷	۱۰ برابر
۶	۰۹۰۲۲۰۹۰	سایر چای سبز (تخمیر نشده) عرضه شده در بسته‌های اولیه که محتوی آن از ۳ کیلوگرم بیشتر نباشد	۷۳۹.۷	۲۱۶.۹	۳۴۱۱	۰.۰۲۱	۱۰ برابر
۷	۰۱۰۲۲۹۰۰	سایر حیوانات از نوع گاو بجز مولد نژاد خالص	۱۲۹۱.۵	۵۴۶.۷	۲۳۶۲	۰.۰۳۷	۱۰ برابر
۸	۰۹۱۰۹۹۹۰	سایر ادویه جات غیر مذکور در جای دیگر	۳۵۵.۸	۱۹۴.۱	۱۸۳۳	۰.۰۱۰	۸ برابر
۹	۱۰۰۶۲۰۰۰	برنج پوست کنده (برنج کارگو یا برنج قهوه‌ای)	۲۸۳۴.۹	۲۳۳۰.۰	۱۲۱۷	۰.۰۸۰	۸ برابر
۱۰	۱۵۰۵۰۰۹۰	چربی پشم و مواد چرب مشتق از آن‌ها غیر از لاتولین	۴۸۲.۶	۳۹.۴	۱۲۲۵۳	۰.۰۱۴	۷ برابر

منبع: گمرک ج.ا. و محاسبات کارشناسی

واردات – کالاهایی با کمترین رشد

- جدول ۳، ۱۰ کالای کشاورزی و غذایی وارداتی را که بیشترین کاهش از لحاظ ارزشی طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ را نسبت به سه ماهه ۱۴۰۰ تجربه کرده‌اند، نشان می‌دهد (بدون احتساب کالاهایی که در فصل نخست ۱۴۰۱ وارداتی نداشته‌اند، اما در فصل نخست ۱۴۰۰ وارد شده است). در میان اقلام کشاورزی و غذایی وارد شده، ارزش واردات «برنج نیمه سفیده شده» با کد تعرفه ۱۰۰۶۳۰۰۰، «چای سیاه» با کد ۰۹۰۲۴۰۹۰ و «روغن خام سویا» به ترتیب با کاهش حدود ۹۹ درصدی، ۹۱ درصدی و ۹۰ درصدی در بهار ۱۴۰۱ بیشترین کاهش را در مقایسه با بهار ۱۴۰۰ تجربه کرده‌اند. همانطور که ملاحظه می‌شود سهم سه کالای مذکور از کل ارزش واردات کالاهای کشاورزی و غذایی کمتر از ۱ درصد بوده است.
- شایان ذکر است علاوه بر موارد ذکر شده، در فصل نخست ۱۴۰۱، واردات برخی از کالاهای در مقایسه با مدت زمان مشابه سال ۱۴۰۰ به صفر رسیده است که از مهم‌ترین آنها می‌توان به «روغن خام ذرت» با کد تعرفه ۱۵۱۵۲۱۰۰، «تخم مرغ نطفه‌دار جوجه یک‌روزه گوشتی» با کد تعرفه ۰۴۰۷۱۱۱۸ و «لوبیا سویا» با کد تعرفه ۱۲۰۱۹۰۹۰ اشاره کرد که ارزش واردات آنها در سه ماهه نخست ۱۴۰۰ به ترتیب ۲۰۲ میلیون دلار، ۱۰۹ میلیون دلار و ۱۰۴ میلیون دلار بوده، اما در سه ماهه نخست ۱۴۰۱ این مقادیر به صفر رسیده است.

جدول ۷. فهرست اقلام وارداتی محصولات کشاورزی و غذایی با بیشترین کاهش ارزش واردات طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (هزار دلار)	مقدار (تن)	میانگین قیمت (دلار به ازای هرتن)	سهم از کل ارزش واردات طی سه ماهه ۱۴۰۱ (درصد)	رشد ارزشی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ (درصد)
۱	۱۰۰۶۳۰۰۰	برنج نیمه سفیدشده یا برنج کامل سفید شده حتی صیقلی یا براق شده	۱۲۷۷۰۹	۳۸۴۰۵	۳۳۳۳	۰۰۰۳۶	-۹۹
۲	۰۹۰۲۴۰۹۰	چای سیاه (تخمیرشده) و جزئا تخمیرشده به نحوی دیگر بجز ردیف های ۰۹۰۲۴۰۱۰	۸۸۶۰۵	۱۰۸۰۴	۸۱۷۵	۰۰۰۲۵	-۹۱
۳	۱۵۰۷۱۰۰۰	روغن خام سویا، حتی صمغ گرفته	۱۳۴۶۷۰۸	۱۱۷۷۴۰۲	۱۱۴۴	۰۰۳۸۱	-۹۰
۴	۰۱۰۴۱۰۱۰	گوسفند مولد نژاد خالص	۲۲۲۰۲	۱۶۰۵	۱۳۵۰۲	۰۰۰۰۶	-۸۹
۵	۱۵۰۹۱۰۹۰	روغن زیتون بکر و اجزاء آن حتی تصفیه شده ولی از لحاظ شیمیایی تغییر نیافته با بسته بندی بیش از سه لیتر	۴۱۰۰۶	۱۱۸۰۵	۳۴۶۴	۰۰۰۱۲	-۸۹
۶	۲۱۰۶۹۰۶۰	سایر فراورده‌های غذایی تغلیظ شده مواد پروتئینی بهبود دهنده	۶۴۰۱	۲۰۰۰	۳۲۰۹	۰۰۰۰۲	-۸۹
۷	۰۳۰۳۴۳۰۰	اسکیپ جک یا بونیتو با شکم راه راه	۴۵۰۰۲	۳۰۵۰۰	۱۴۷۶	۰۰۰۱۳	-۸۴
۸	۲۰۰۹۸۹۹۰	سایر آب میوه تغلیظ شده به استثنای (کنسانتره موز، انبه، گودا، پشن فروت، لیچی)	۹۵۰۶	۱۷۰۱	۵۵۹۲	۰۰۰۰۳	-۸۲
۹	۰۶۰۲۱۰۳۰	گیاهان گلدانی زینتی نظیر بنت قنسل. فیتونیا، سیلکمن و زامی فولییا	۳۱۰۲	۰۰۰۷	۴۴۵۹۰	۰۰۰۰۱	-۸۱
۱۰	۱۵۱۸۰۰۰۰	چربی ها و روغن های حیوانی یانباتی تغییر یافته شیمیائی غیر مذکور یا در جای دیگر	۱۹۰۰	۳۰۱	۶۱۵۶	۰۰۰۰۱	-۸۱

منبع: گمرک ج.ا.ا و محاسبات کارشناسی / تفاوت‌ها ناشی از گردکردن ارقام است.

واردات – عوامل مسلط در افزایش ارزش واردات

همانطور که اشاره شد ارزش واردات محصولات کشاورزی و غذایی در سه ماهه نخست ۱۴۰۱ با افزایش ۳ درصدی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ همراه بوده است. در میان ۲۱۶ قلم کالای وارداتی گروه کشاورزی و غذایی (با کد تعرفه هشت رقمی)، مجموعاً ۱۲۵ کالا، مشارکت حدود مثبت ۲۹ واحد درصدی و ۹۱ کالا مشارکت منفی ۲۵.۵ واحد درصدی در تغییر ارزش واردات این گروه طی مدت مذکور داشته‌اند.

عامل مسلط در افزایش واردات محصولات کشاورزی و غذایی، سهم حدود ۱۳ واحد درصدی «برنج کامل سفیدشده صیقلی یا براق شده» با کد تعرفه ۱۰۰۶۳۰۲۰ و ۱۱ واحد درصدی «گندم معمولی» با کد تعرفه ۱۰۰۱۹۹۲۰ بوده است. این کالاهای، ترتیب سهم حدود ۱۳ درصدی ۱۸ درصدی از کل ارزش واردات این اقلام طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ را به خود اختصاص داده‌اند. پس از این اقلام، «چای سیاه در بسته‌بندی غیر خرده‌فروشی» با کد تعرفه ۰۹۰۲۴۰۱۰ و «گوشت مرغ و خروس» با کد تعرفه ۰۲۰۷۱۲۰۰ به ترتیب با سهم ۰.۸۵ واحد درصد و ۰.۶ واحد درصد، بیشترین سهم از افزایش واردات اقلام کشاورزی و غذایی را طی مدت مذکور داشته‌اند. شایان ذکر است علاوه بر کالاهای نامبرده، جو (به استثنای بذر) با کد تعرفه ۱۰۰۳۹۰۰۰، برنج نیمه سفید شده با کد تعرفه ۱۰۰۶۳۰۰۰، روغن خام سویا با کد تعرفه ۱۵۰۷۱۰۰۰ و روغن دانه آفتابگردان با کد تعرفه ۱۵۱۲۱۱۰۰، به ترتیب مشارکت منفی ۴.۹ واحد درصدی، منفی ۴.۸ واحد درصدی، منفی ۳.۵ واحد درصدی و منفی ۳.۴ واحد درصدی را در تغییر ارزش واردات طی مدت مذکور داشته‌اند.

جدول ۸. فهرست اقلام وارداتی محصولات کشاورزی و غذایی با بیشترین مشارکت در افزایش ارزش واردات طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش میلیون (دلار)	مقدار (هزار تن)	میانگین قیمت (دلار به ازای هرتن)	سهم از کل ارزش واردات طی سه ماهه ۱۴۰۱ (درصد)	رشد ارزشی نسبت به سه ماهه نخست ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد ارزشی (واحد درصد)
۱	۱۰۰۶۳۰۲۰	برنج کامل سفیدشده صیقلی یا براق شده	۴۵۹.۰	۵۱۷.۰	۸۸۸	۱۳.۰	-	۱۳.۲۷
۲	۱۰۰۱۹۹۲۰	گندم معمولی	۶۲۱.۴	۱۵۳۱.۵	۴۰.۶	۱۷.۶	۱۲۶	۱۰
۳	۰۹۰۲۴۰۱۰	چای سیاه (تخمیر شده) و چای جزا تخمیر شده کوبیده در بسته بندی غیر خرده فروشی	۹۰.۲	۱۶.۹	۵۳۳۰	۲.۶	۴۸	۰.۸۵
۴	۰۲۰۷۱۲۰۰	گوشت مرغ و خروس از نوع خانگی بریده نشده بصورت قطعات، یخ زده	۳۵.۷	۱۹.۹	۱۷۹۶	۱.۰	۱۴۸	۰.۶۲
۵	۱۰۰۶۳۰۱۰	برنج نیمه سفید شده یا برنج کامل سفید شده توسط دولت به میزان مصوب شورا ی اقتصاد	۱۴.۹	۲۰.۲	۷۳۸	۰.۴	-	۰.۴۳
۶	۱۲۰۶۰۰۹۰	سایر دانه آفتابگردان، حتی خرد شده	۲۵.۹	۱۹.۵	۱۳۲۹	۰.۷	۱۰۲	۰.۳۸
۷	۰۸۰۳۱۰۰۰	موز سبز تازه یا خشک کرده	۱۰۳.۱	۱۵۹.۹	۶۴۵	۲.۹	۱۱	۰.۳۰
۸	۰۲۰۲۳۰۹۰	سایر قطعات بی استخوان منجمداز نوع گاو	۲۹.۵	۶.۷	۴۳۸۲	۰.۸	۴۸	۰.۲۸
۹	۱۵۱۶۲۰۱۰	روغن جانشین کره کاکائو	۱۶.۰	۶.۴	۲۴۹۲	۰.۵	۱۰۰	۰.۲۳
۱۰	۱۲۰۹۹۱۱۵	بذر گوجه فرنگی	۹.۰	۰.۰	۱۴۸۱۱۰۷	۰.۳	۴۲۸	۰.۲۱